

Ow Gorour yu Ty

fatek yll fleges
batalyas orth
Kovid-19

IASC
Inter-Agency Standing Committee

An gwrians a "Ow Gorour yw Ty"

An lyver ma o ragdres displegys gans Bagas Kampollans Kessedhek Sevelyek Ynter-Maynorieth war Yeghes Brysel ha Skoodhyans Bryssocyal yn Settyansow Goredhommek (KSYM YBSBS BK). An ragdres a veu skoodhys gans konygyon bro-selys ha ranndiryel, ollvysel dhyworth Maynoriethow Esel an KSYM YBSBS BK, dres kerens, gwithysi, dyskadoryon ha fleghes yn 104 bro. Arhwithrans ollvysel a veu kevrennys yn Arabek, Sowsnek, Italek, Frynkek ha Spaynek dhe arvreusi yeghes brysel fleghes hag edhommow bryssocyal der an tardh Kovid-19. Framweydh a destennow dhe vos hwithrys der an hwedhel a veu displegys yn unn usya sewyansow arhwithrans. An lyver a veu kevrennys dre leverel drollys dhe fleghes yn nebes broyow nasys gans Kovid-19. Dasliv dhyworth fleghes, kerens ha gwithysi a veu usys ena dhe dhasweles hag arnowydhhe an hwedhel.

Moy es 1,700 flogh, kar, gwithyas ha dyskador dhyworth an norvys oll a gemeras an termyn dhe gevrenna genen fatel esens i ow handla an pandemik Kovid-19. Meur ras bras dhe'n fleghes ma, aga herens, gwithysi ha dyskadoryon a gowlwul agan arhwithransow hag awedhya an hwedhel ma. Hemm yw hwedhel displegys rag ha gans fleghes dres an bys.

Hemma an KSYM YBSBS BK a aswon Helen Patuck rag skrifa an skrifenn hwedhel ha lymna an lyver ma.

©KSYM, 2020. An dyllans ma a veu dyllys yn-dann an leshyans Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 IGO (CC BY-NC-SA 3.0 IGO; <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/igo>). Yn-dann ambosow an leshyans ma, y hyllir daswul, treylya hag aswiwa an Ober ma rag porposys ankenwerthel, mars yw an Ober devynnys yn ewn.

An versyon Kernewek a veu pareusys gans Rod Lyon ha Rhys Edwards gans gweres Konsel Kernow.

Ny veu an trelyans ma gwrys gans an Inter-Agency Standing Committee (IASC). Nyns yw an IASC omgummerys rag dalgh po kewerdeur an trelyans.

Dyllans derowel Sowsnek 'Inter-Agency Standing Committee. My Hero is You: How Kids Can Fight COVID-19! License: CC BY-NC-SA 3.0 IGO' a vydhañ dyllans kelmys ha lel.

Komendyans

"Ow Gorour yw TY" yw lyver skrifys rag fleges dres an bys yw nasys gans an pandemik Kovid-19.

Y kodh bos "Ow Gorour yw TY" redyes gans kar, gwithyas po dyskador ryb tenewen flogh po bagas byghan a fleges. Nyns yw kenerthys rag fleges redya an lyver ma yn anserghek heb skoodhyans a gar, gwithyas po dyskador. An gid keworransus henwys "Gwriansow rag Gorwer" (hag a vyd़h dyllys wosa hemma) a brof skoodhyans rag hwithra testennow kelmys dhe Kovid-19, yn unn weres fleges dhe dhygħta omglewansow hag amovyansow, maga ta gwriansow keworransus rag fleges dhe wul selys war an lyver.

Treylyansow

An Bagas Kampollans y honan a wra kesordena treylyans yn Arabek, Chinek, Russek, ha Spaynekk. Kestav an Bagas Kampollans KSYM rag Yegħes Brysel ha Skoodhyans Bryssocyal (YBSBS) (mhpss.refgroup@gmail.com) rag kesordenans a drelyansow yn tavosow erel. Pub treylyans oll kowlwrys a vyd़h postys war an wiasva Bagas Kampollans KSYM.

Mar kwrewh hwi gwruthyl treylans po aswiwans an Ober ma, yn hweg gwrewhg notya:

- Nyns owgh hwi gesys keworra agas logo (po henna a vaynoriet arhasans) dhe'n askorras.
- Rag own a aswiwans (h.y. chanjiow y'n tekst po imajys), nyns yw us an logo KSYM gesys. Yn pub us an Ober ma, ny godh bos profyans y hwra KSYM skoodhya kowethyans, askorrasow na gonisyow arbennek.

• Y kodh dhywgh ri leshyans agas treylyans po aswiwans yn-dann an keth leshyans Creative Commons, po kemmws. CC BY-NC-SA 4.0 po 3.0 yw profyes. Hemm yw rol an leshyansow kesplegadow:

<https://creativecommons.org/share-your-work/licensing-considerations/compati-ble-licenses>

• Y kodh dhywgh keworra an disavowans a sew yn yeth an treylyans: "Na veu an treylyans/aswiwans ma gwrys gans an Kessedhek Sevelyek Ynter-Maynorieth (KSYM). Nyns yw an KSYM omgemeryansek rag dalgh na kewerder an treylyans ma. An dyllans sowsnek derowel "Kessedhek Sevelyek Ynter-Maynorieth. Ow Gorour yw Ty. Fatel YII Flegħes Batalyas orth Kovid-19! Leshyans CC BY-NC-SA 3.0 IGO a vyd़h an dyllans gwiw ha strothys."

Mamm Sara yw hy gorour drefen hy bos an gwella mamm ha'n gwella godhonydh y'n bys. Mes mamm Sara dres oll ny yll kavos kur rag an viruskurun.

"Fatel yw semlant Kovid-19?" a wovynnas Sara orth hy vamm.

"Kovid-19, po an viruskurun, yw mar vunys na yllyn ni y weles," yn-medh hy mamm. "Mes yth omles hi y'n pasow ha striwyow a dus yw klav, ha pan daffons i tus po taklow a-dro dhedha. Tus yw klav a gyv terthen ha pas hag i a yll kavos kudyn yn unn anella."

"Ytho, ny yllyn ni y omladha drefen na yllyn ni y weles?" a wovynnas Sara.

"Ni a yll y omladha," yn-medh mamm Sara. "Henn yw prag yma edhom dhymm ragos bos salow, Sara. An virus a nas lies sort a dus, ha pub huni a yll gweres dhyn y omladh. Fleghes yw arbennek hag i a yll gweres ynwedh. Yma edhom dhis gortos salow rag pub ahanan. Yma edhom dhymm ty dhe vos ow gorour."

Sara a worwedha yn hy gweli an nos na ha ny wre hi omglewes avel gorour mann. Hi a omglewo distemprys. Hi a vynna mos dhe'n skol mes deges o hy skol. Hi a vynna gweles hy howethesow mes nyns o salow. Sara a vynna an viruskurun dhe hedhi rag ri own yn hy bys.

"Gorwer a's teves gallosow marthys da" hi a leveris dh'y honan, yn unn dhegea hy lagasow dhe goska.
"Pyth eus genev vy?"

A-dhistowgh lev jentyl a hwystras hy hanow y'n tewlder.

"Piw eus ena?" Sara a dhashwystras.

"Pyth eus edhom dhis kavos bos gorour, Sara?" a wovynnas an lev orti.

"Yma edhom dhymm fordh may hallav vy leverel dhe bub flogh y'n bys fatel yllons i omwitha may hyllons i gwitha pub huni erel..." yn-medh Sara.

"Ytho, pyth eus edhom dhis ragov vy bos?" a wovynnas an lev.

Yma edhom dhymm a neppyth a yll neyja...neppyth gans lev bras...ha neppyth a yll gweres!"

Gans hwoosh, neppyth marthys a gerdhas y'n lorgan...

"Pyth os ta?" a dhyenas Sara.

"My yw Ario," yn-medh ev.

"Bythkweyth ny wrug vy gweles Ario kyns,"
yn-medh Sara.

"Wel, My re beu omma pub prys,"
yn-medh Ario. "My a dheu dhyworth dha
golon."

Mars esos ta genev... ena my a yll leverel
dhe bub flogh y'n bys a-dro dhe
viruskurun!" yn-medh Sara. "My a yll bos
gorour! Mes gort, Ario, yw salow dhe viajya
gans an viruskurun oll a-dro?"

"Marnas genev vy, Sara," yn-medh Ario.
"Ny yll travyth dha shyndya ha ni warbarth."

Ytho, Sara a lammas war geyn Ario ha war-bARTH i a neyjas 'mes fenester a'y chambour, y'n ebron nosweyth. I a neyjas tro'ha'n sterennow ha leverel hou dhe'n loor.

Ha'n howl ow trehevel, i a diras yn difeyth teg ryb pyramidow, le mayth esa bagas byghan a fleghes ow kwari. An fleghes a grias yn lowender ha gwevya orth Sara ha'y Ario.

"Dynnargh, My yw Salem!" a grias onan an vebyon. "Pyth esowgh hwi ow kul omma" Gav dhyn, ny yllyn ni dos yn-nes, res yw dhyn ni gortos dhe'n lyha unn meter a-ves!"

"Henn yw an acheson agan bos omma!" Sara a dhaselwis. "My yw Sara ha hemm yw Ario. A wruss'ta godhvos y hyll fleghes gwitha aga hentrevogyon, kowetha, kerens ha kerens wynn salow rag an viruskurun? Yma edhom dhe bub ahanan...."

"Golghi agan diwla gans sebon ha dowr!" yn-medh Salem gans minhwarth. "Ni a wor, Sara. Ynwedh ni a bas y'aga elinyow mars on ni klav – ha ni a wev orth tus yn le a shakya diwla. Ni a assay gortos a-ji, mes ni yw trigys yn cita fest leun a dus...nyns usi pub huni ow kortos tre."

"Hmm, martesen my a yll gweres gans henna," yn-medh Ario. "Ny yllons i gweles an viruskurun, mes... i a yll ow gweles! Lamm warnav, mes mar pleg, esedha war an dhew du a'm eskelli – i yw dhe'n lyha unn meter an eyl dhyworth hy ben!"

Ario a neyjas y'n ebron gans
Salem ha Sara war y dhiw
askel. Ev a neyjas dres an cita
ha dalleth bedhygla ha kana!
Salem a armas dhe'n fleges
y'n stretow:

"Kewgh, leverel dh'agas
teyluyow, ni yw moy salow
a-ji! Ni a yll gwitha an eyl ha'y
gila gwell dre wortos tre!"

Marth o gans an dus der an
pyth a welsons. I a wevyas
hag akordya mos y'ga chiow.

Ario a neyjas ughel y'n ebron. Salem a grias gans lowender. Yn-bann ena y'n komolow y neyjas yn ogas jynn ebron, ha'n dremenysi a viras 'mes orta yn euth.

"Res vydh dhe dus hedhi viajya yn skon, dhe'n lyha y'n pols ma," yn-medh Salem. "Ymons i ow tegea an oryon dres an bys, hag y kohd dhyn ni oll gortos y'n le mayth eson ha gans an dus a geryn."

"Kemmys ha taklow a haval aga bos trelyes," yn-medh Sara. "My a'm beu own bras a-dro dhodho trewethyow."

Y hyll omglewes ownek ha sowthenys pan vo taklow ow trelyla, Sara," yn-medh Ario. "Pan omglewiv ownek, my a anel pur lent – hag anella 'mes tan!"

Ario a hwythas 'mes beldan hujes!

"Fatel wrewgh hwi diskwitha ha hwi owth omglewes ownek?" a wovynnas Ario orta.

"Da yw genev vy prederi a-dro dhe nebonan neb a'm gwra dhe omglewes salow," yn-medh Sara.

"My ynwedh, my a breder a oll an dus neb a weres dhymm omglewes salow, kepar ha'm kerens wynn," yn-medh Salem. "My a'ga koll. Ny allav vy ri dhedha byrlans drefen my dhe allos ri dhedha an viruskurun. Dell yw usys, ni a'ga gwel pub pennseythen, mes nyns yw lemmyn drefen bos res dhyn aga gwitha yn salow."

"A yll'ta aga gelwel?" Sara a wovynnas orth hy howeth.

"Ay, gallav!" yn-medh Salem. "I a'm gelow puptydh ha my a lever dhedha a-dro dhe bub tra eson ni ow cul tre. Y'm gwra dhe omglewes gwell, hag y'ga gwra dhe omglewes gwell ynwedh."

Yth yw normal kelli tus a geryn ha ny yllyn ni gweles y'n pols ma," yn-medh Ario. "Y tiskwedh fatell wren ni prederi. A wrussa ev dhe'th omglewes gwell dos erbyn gorwer erel?"

"Gwrussa ,mar pleg!" Sara ha Salem a dhaskrias.

"Bryntin, ow howethes Sasha a's teves gorallow pur arbennek," yn-medh Ario. "Gwren ni mos!"

Hag ytho i a neyjas war-nans dhe'n dor ha tira ryb gwig vyghan. Yth esa mowes yn-mes a'y chi ow kuntel bleujennow. Pan welas hi Ario ha'n fleghes yn unn esedha war y eskelli, hi a hwarthas.

"Ario!" hi a grias. "Res yw dhyn ni gortos dhe'n lyha unn meter an eyl dhyworth y gila, ytho my a wra tewlel dhis byrlans! Pyth esowgh hwi oll ow kul omma?"

"My a glewas dha vyrllans pan leversys henna dhymm, Sasha," yn-medh Ario. "My a gar fatei yllyn ni usya geryow dhe dhiskwedhes y prederyn, ha gwriansow ynwedh. My a vynna ow howetha dhe dhyski a-dro dhe'th goralllos."

"Pyth yw ow goralllos?" yn-medh Sasha.

"A-ban kodhas nebonan y'th teylu klav, yth esos ta ow triga tre dhe surhe na wre'ta kevrenna an viruskurun gans tus erel," yn-medh Ario.

"Ya, yth yw ow Thas, hag yma ev ow kortos yn y jambour bys pan dheffo ha bos gwell yn tien," yn-medh Sasha.

"Mes nyns yw mar dhrog! Ni a wari gwariow, kegi, spena termyn y'gan lowarth ha kavos presyow boos war-bARTH. Ow breder ha my a dav agan besyas troos ha donsya. Ni a red lyvrow ha my a yll pesya dyski drefen treweYTHYOW my dHE gelli an skol. Yn unn wortos tre a omglewas koYnt dHE'n dalleth, mes lemmyn yth omglew normal."

"Nyns yw henna pub prys es, Sasha," yn-medh Ario. "Yth esos ta ow kavos fordhow kavos delit ha mos yn-rag gans an re kerys dhis tre. Henna a'th gwra bos ow gorour!"

"A wre'ta nevra omladh gans dha deylu?" a wovynnus Salem

"Ni a omladh treweYTHYOW," yn-medh Sasha. "Res yw dhyn ni bos godheus dres eghen, ha konvedhes dres eghen, ha moy uskis dres hemma dHE leverel bos drog genev. Henn yw gorallow gwiw, drefen ev dHE allos gul dhyn hag erel ni klewes gwell. Ynwedh ma edhom a termyn kott ow honan. My a gar donsya ha kana ow honan! Ha my a yll gelwel orth ow howetha treweYTHYOW..."

"Mes, Ario, fateL a-dro dHE dus eus pELL dhyworth tre po na wra kavos chi?" a wovynnus Sara.

"Henn yw govyn meur, Sara," yn-medh Ario. "gwren ni mos ha dyski."

Hag ytho i a leveris Duw genes dhe Sasha ha mos yn kerth unnweyth arta. An ayr a devi tomma hag i ow tira war enys kylghys gans an mor.

Ena i a welas kampva leun a dus.

Unn vowes a's gwelas ha gwevya dhyworth pellder

"Hi Ario, my yw mar lowen dhe'th gweles arta!" hi a armas. "Yth eson ni owth assaya omwitha dhe'n lyha unn meter a-ves, ytho my a wra kewsel genes alemma. Mes my a garsa omvetya gans dha gowetha! Ow hanow yw Leila."

"Hi Leila! My yw Sara, ha hemm yw Salem," Sara a dhaselwis. "Yth hevel dell esos ta owth assaya omwitha rag an viruskurun. Pandr'a moy esos ta owkul?"

"Yth eson ni ow kolghi agan diwla gans seban ha dowr!" Leila a daselwis.

"A wre'ta pasa ynwedh y'th elin?" a wovynnas Salem.

A yll'ta diskwedhes dhyn fatel?" Leila a dhaselwis. Ytho Salem a dhiswedhas dhedha.

"Yth eson ni owth assaya bos hardh, mes prederus o'ma a-dro dhe neppyth," yn-medh Leila. "A allav vy kewsel a-dro dhodho genes? My a glewas dell wrug nebonan kodha klav ha merwel hag y'm gwrug pur ownek. Yw gwir y hyll tus merwel a viruskurun?"

Ario a anellas hanas bras hag esedha war y bedren gowrek.

"Yw, gorwer vyghan, yth yw koynt," yn-medh Ario.
"Nebes tus ny wra klewes klav vytholl, mes nebes tus a yll bos pur glac ha nebes a alsa merwel. Henn yw prag yth yw res dhyn ni oll bos prederus kyns oll gans tus kottha, drefen i dhe usya bos moy klav.
Treweythyow ha ni owth omglewes pur ownek, po ansalow, y hyll gweres dhe dhismygi le salow y'gan bresyow. A garsowgh hwi assaya hemma genev?"

Pub anedha a leveris dell wrussens, hag ytho Ario a wovynnas orth an fleges dhe dhegea aga lagasow ha dismygi le mayth omglewons i salow.

"Fogellowgh war gov po termyn pan wrussowgh omglewes salow," yn-medh Ario.

Ena ev a wovynnas orta pandr'a alsens i gweles, pandr'a alsens i omglewes, ha pandr'a alsens i blasa y'ga le salow. Ev a wovynnas mars esa nebonan arbennek a garsens i gelwel y'ga le salow ha pandr'a a alsens i kesklappy a-dro dhodho.

"Hwi a yll mos dh'agas le salow peskweyth may omglevwowgh trist po ownek," yn-medh Ario. "Hemm yw agas goralllos, ha hwi a yll y gevrenna gans agas kowetha ha teylu. Ha perthewgh yn cov dell wrav vy prederi adro dhywgh, ha meur a dus a wra. Henna a wra gweres ynwedh."

Yn-medh Leila, "Ni oll a yll prederi an eyl rag y gila."

"Henn yw ewn, Leila," yn-medh Ario. "Ni a yll prederi an eyl rag y gila, py le pynag mayth eson ni. A garses ta dos genen ni war agan viaj diwettha?"

Leila a erviras viajya gans Ario ha'y howetha nowydh. Lowen o Sara dell wrug Leila omjunya gansa drefen hi dhe wodhvos dell esa edhom dhyn treweythow an eyl ahe skoodhya y gila. I a neyas yn kosel, heb geryow, mes Leila a wodhva dell prederi hy howetha nowydh meur adro dhedhi.

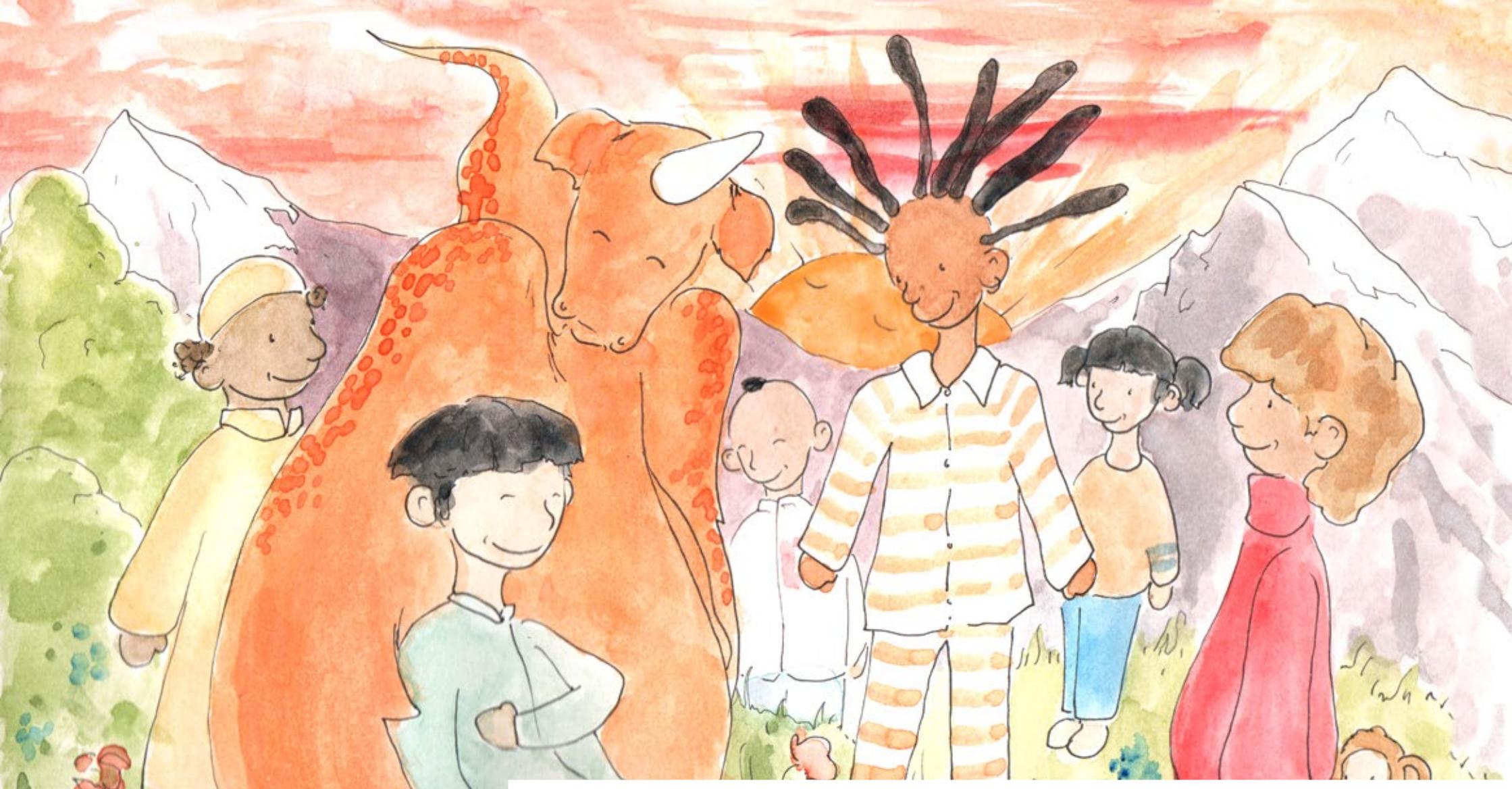
Menydhayow erghek a dheuth yn lent yn golok, hag Ario a diras yn tre vyghan. Yth esa nebes fleghes ow kwari ryb gover.

"Ario!" onan anedha a grias, yn unn wevya dhodho.

"Hou, Kim," yn-medh Ario. "Pub huni, my a vynna hwi dhe omvetya gans nebes kowetha ahanav neb a's teva an viruskurun, ha dos ha bos gwell."

"Fatel o va?" a wovynnas Salem.

Yth esen vy ow pasa hag omglewes re domm treweythyow. Yth en vy ynwedh skwith dres eghen ha nys esa hwans dhymm gwari dres nebes dedhyow," yn-medh Kim. "Mes my a goskas meur hag ow theylu a'm gwithas. Res o dhe nebes a'gan kerens ha kerens wynn mos dhe'n klavji. An klavjioryon ha'n vedhogyon o pur guv dhedha, ha tus y'gan kemeneth a weresas dhyn tre. Wosa nebes seythennow, yth en ni yn ta arta."

"My yw koweth Kim," yn-medh onan an fleges "Ha drefen Kim dhe gavos an viruskurun, ny wrussyn ni hedhi bos kowetha – kyn na alsen vy y weles. Bythkweyth ny wrug vy hedhi rag prederi a-dro dhodho hag yth on ni lowen dell yllyn ni keswari arta!"

"Treweythyow an dra an moyha posek a yllyn ni gul avel kowetha yw an eyl dhe witha y gila," yn-medh Ario. "Kynth yw styr a henna y hwren ni gortos diberthys an eyl dhyworth y gila pols."

"Ni a yll gul an taklow ma an eyl rag y gila," yn-medh Leila.

"Hag unn jydh, ni a yll kwari arta ha dehweles dhe'n skol dell wren ni," yn-medh Salem.

Yth o prys mos tre, ha prys rag Sara leverel Duw genowgh dh'y howetha nowydh. An eyl a ambosas dh'y gila na wrussens i nevra ankevi aga aneth war-barth.

Sara a omglewas trist na wrussens i martesen an eyl gweles y gila termyn hir. Mes hi a omglewas gwell pan borthas hi yn kov an pyth a lavarsa koweth Kim. Kyn na yllowgh hwi gweles tus, ny wra styrya dell wrewgh hwi hedhi aga hara.

Ario aga hemeras pub anedha
dh'aga threvow, ha gortos Sara
dhe godha yn kosk kyns ev dhe
asa.

"A yllyn ni gul an keth a-vorow?"
Sara a wovynnas orto.

Na yllyn Sara, yth yw prys ragos
bos gans dha deylu lemmyn,"
yn-medh Ario. "Porth yn kov agan
hwedhel. Ty a yll gwitha an re na
a gerydh salow dre wolghi dha
dhiwla ha gortos tre. Nyns esov
vy nevra pell dhe-ves. Pub prys ty
a yll bos genev pan ylli dhe'th le
salow."

"Ty yw ow gorour," hi a hwystras.

"Ty yw ow gorour ynwedh, Sara,
Ty yw gorour dhe bub an re na a'th
kara," yn-medh ev.

Sara a godhas yn kosk ha pan wrug hi difuna ternos, Ario o gyllys. Ytho hi eth dh'y le salow dhe gewsel orto, ena hi a dhelinyas puptra a welsons i ha dyski war aga aneth. Hi a bonyas dh'y mamm gans hy delinyans dhe leverel dhedhi an nowodhow.

"Ni oll a yll gweres tus dhe vos salow, Mamm," yn-medh hi. "my a omvetyas gans kemmys a worwer war ow aneth!"

"Ah Sara, ty yw ewn!" yn-medh hy mamm. Yma lies gorour ow kwitha tus salow dhyworth an viruskurun, kepar ha medhogyon ha klavjioryon varthusek. Mes ty a dhre dhe'm brys dell yllyn ni oll bos gorwer, puptydh, hag ow brassa gorour yw ty."

